

Dollarspot (*Clariireedia spp.*) is wereldwijd de meest schadelijke schimmelaantasting op greens. Aan- gezien deze schimmel direct de kwaliteit en dus de speelbaarheid van greens aantast, is tijdig voorkomen of passende bestrijding vereist. In de periode 2022-2024 is in opdracht van de NGF op twaalf golfbanen onderzoek gedaan naar *best management practices* om dollarspot op niet- chemische wijze onder controle te houden. In deze factsheet worden de resultaten samengevat. De aanbeveling is om het volledige onderzoeksrapport door te nemen.

WANNEER

Dollarspot is actief bij hoge temperaturen en een hoge luchtvochtigheid, verspreidt zich tijdens langdurige dauwvorming op het gras en manifesteert zich met name in het geval van stress in de grasplant (hitte/droogte/schade), vooral in de periode mei tot en met oktober.

WAT

Op basis van het onderzoek naar dollarspot is onderstaand overzicht van bevindingen en aanbevelingen samengesteld. Hierbij moet aangetekend worden dat er nog geen harde conclusies getrokken kunnen worden, aangezien de periode van meting beperkt was (drie jaar), weersinvloeden van invloed zijn geweest en de dataset niet volledig was.

- Er is geen 'one-stop shop solution' gevonden tegen dollarspot.
- De greenconstructie en onderhoudshistorie zijn bepalend voor de gevoeligheid voor dollarspot.
- Een zanderige toplaag stimuleert de activiteit van dollarspot.
- Behoud het organisch stofgehalte in zone 2-4-6 cm gemiddeld op minimaal 3%.
- De viltlaag zorgt voor een lage luchtuitwisseling waardoor activiteit van dollarspot vermindert.
- Voorkom droogtestress door handmatig water te geven en wetting agent in te zetten.
- Duur van bladnatheid (dauw) vertoont een direct verband met dollarspotinfectie.
- Dauwberekening lijkt activiteit van dollarspot te onderdrukken. Wijze van inzet is te bepalen.
- Preventieve inzet ijzersulfaat werkt beter dan curatieve inzet.
- Frequentie toepassing van ijzersulfaat in kleine hoeveelheden werkt beter dan sporadisch toepassing in hoge dosering.
- Na een zware dollarspotinfectie werkt ijzersulfaat remmend op het herstellend vermogen van de grasplant (negatief effect).

Figuur 1 Dollarspot op greens

- Rollen onderdrukt dollarspot, mits de greens samendrukbaar zijn (niet te grote korrelgrootte en porositeit van het zand).
- Het Smith-Kerns-ziektevoorspellingsmodel helpt ten behoeve van vroegtijdig ingrijpen.
- Roodzwenkgreens lijken beter bestand tegen dollarspot dan struisgrasgreens.
- Struisgrasdominante greens hebben minimaal 70-100 kg stikstof per jaar + magnesium en kalium nodig.
- Bepaal een heldere schadedrempel op basis van speelkwaliteit (Holing Out Test), laat het visuele beeld niet leidend zijn.
- Communiceer proactief met golfers (leden en gasten) over dollarspot: verwachtingenmanagement is cruciaal.

Figuur 2 Een green sterk aangetast door dollarspot.

HOE De bevindingen bij het driejarige onderzoek zijn om te vormen naar generieke best management practices die toegepast kunnen worden om het gras gezond en weerbaar te houden tegen dollarspot. Het is van belang te realiseren dat het samenspel van (onder meer) deze factoren van belang is om beter weerbaar te zijn tegen dollarspot:

- Voorkom stress als gevolg van droogte en (te) lage voedingstoestand.
- Handel proactief en niet afwachtend, 24 uur per dag, 7 dagen per week. Dollarspot heeft geen vakantie of weekend.
- Zorg voor een evenwichtige stikstofbemesting door middel van frequente spoonfeeding.
- Pas ijzersulfaat frequent preventief toe: 1 à 2 keer wekelijks op vrijdag.
- Reduceer verstoringen door mechanische ingrepen.
- Geef handmatig water op droogteplekken en zet waar nodig wetting agent in.
- Voer werkzaamheden tijdig en proactief uit.
- Benut het Smith-Kerns-dollarspotvoorspellingsmodel, hanteer een grenswaarde van 12%, alhoewel deze per golfbaan kan verschillen.
- Rol de greens bij dauw, bij voorkeur 3 à 4 keer per week.
- Zet dauwberegening 's nachts in, bijvoorbeeld om 23.00 uur – 02.00 uur – 05.00 uur.
- Meet en stuur op het organisch stofgehalte, behoud minimaal 3% in de bovenste 2-4-6 cm gemiddeld.
- Communiceer proactief met bestuur, management en golfers (leden/gasten) over verwachtingen ten aanzien van dollarspot.

Figuur 4 Als je inzoomt op het schadebeeld zie je laesies (inkepingen) in het midden van het blad met een bruine rand.

MEER INFORMATIE Het is aan te raden het volledige onderzoeksrapport door te nemen ([\[IPM strategieën bij dollarspot – een praktijkstudie | Wolleswinkel, 't Klooster, Paulussen\]](#)). In het rapport zijn de profielen beschreven van de twaalf golfbanen die hebben deelgenomen aan het onderzoek. Vergelijk je eigen golfbaan, kwaliteitsniveau en onderhoudsmethodiek met deze golfbanen en bepaal voor jezelf welke best management practice het meest geschikt is voor jouw golfbaan. Benader de betreffende golfbaan om samen kennis uit te wisselen en jezelf en elkaar te helpen beter weerbaar te worden tegen dollarspot.

Op de site van de NGF is het rapport te vinden met de zoekterm: IPM strategieën bij dollarspot.

Figuur 3 Eerste aanwijzing die duidt op risico van dollarspot

Figuur 5 Detail van een enkele dollarspot.